

SPORT EN BIODIVERSITEIT, EEN GESPANNEN RELATIE?

BELANG VAN BIODIVERSITEIT OP SPORTPARKEN

DOOR GUIDO HAMELINK
ADVISEUR SPORT & NATUUR
NLADVISEURS

EVEN VOORSTELLEN: NLADVISEURS

NLadviseurs: natuur en landschap adviseurs

Sinds 2005, 30 medewerkers, 4 teams:

- Team Biodiversiteit & Natuurontwikkeling
- Team Communicatie
- Team Development
- Team Ecologie

Wat wij o.a. doen:

- Groenvisies en biodiversiteitsplannen
- Ecologisch onderzoek en inventarisaties
- Beheerplannen en-contracten
- Basiskwaliteit Natuur (BKN)
- Natuur- en klimaatkansenkaarten

ONZE SPEELVELDEN

#1 SPORT EN NATUUR

#2 MENS EN NATUUR

#3 ONDERNEMEN EN NATUUR

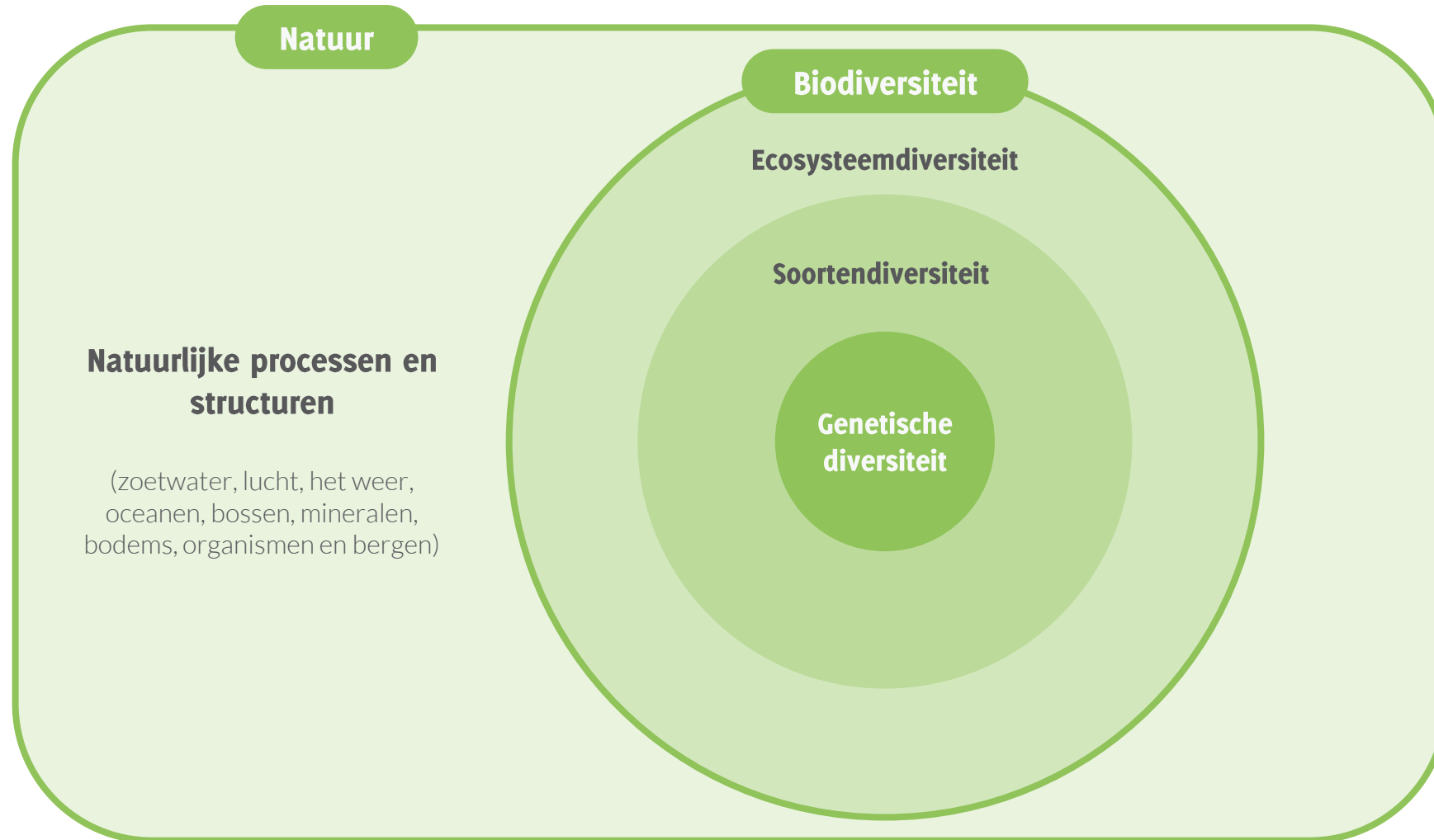

<https://www.dvov.nl/profiel/1087/jonathan-hamelink/?tab=1>

BIODIVERSITEIT OP DE GOLFBAAN

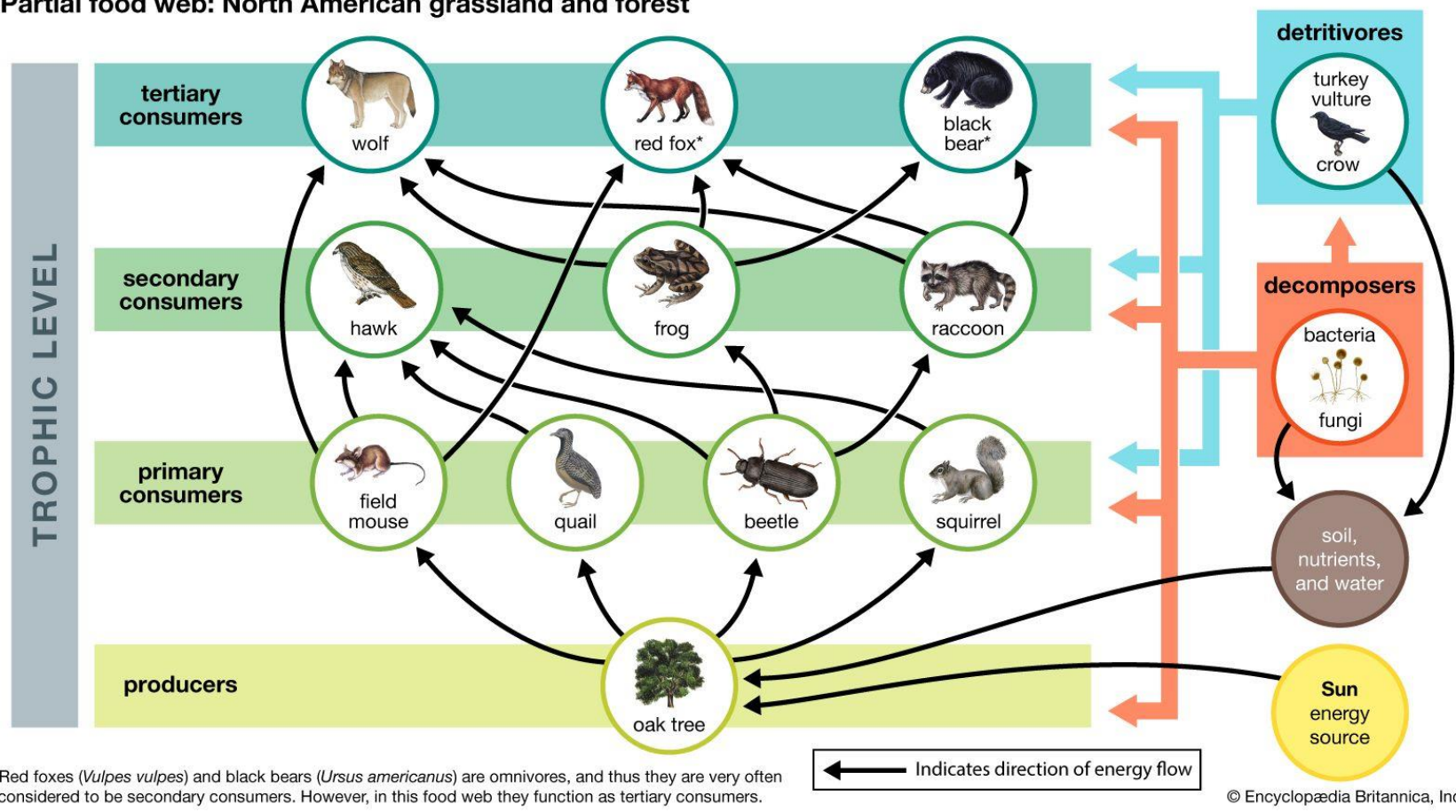
WAT IS BIODIVERSITEIT?

Bron: Gebaseerd op PBL

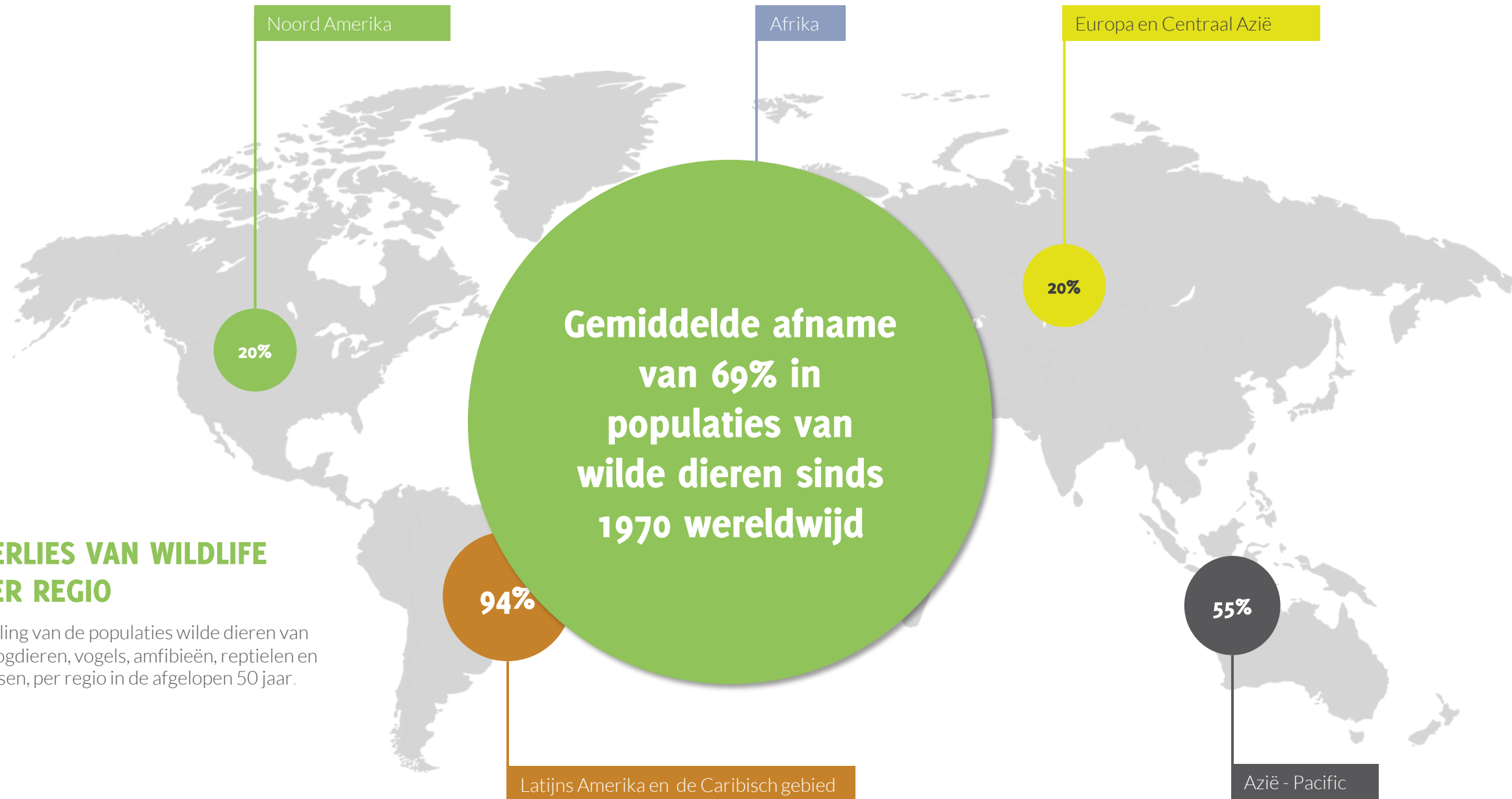
ALLES IS MET ELKAAR VERBONDEN

Partial food web: North American grassland and forest

Om het geheel te laten
floreren, moet elke schakel
in het web floreren

Ieder onderdeel van het
ecosysteem, elk individu, speelt
een vitale rol.

VERLIES VAN WILDLIFE PER REGIO

Daling van de populaties wilde dieren van zoogdieren, vogels, amfibieën, reptielen en vissen, per regio in de afgelopen 50 jaar.

SHIFTING BASELINE SYNDROME

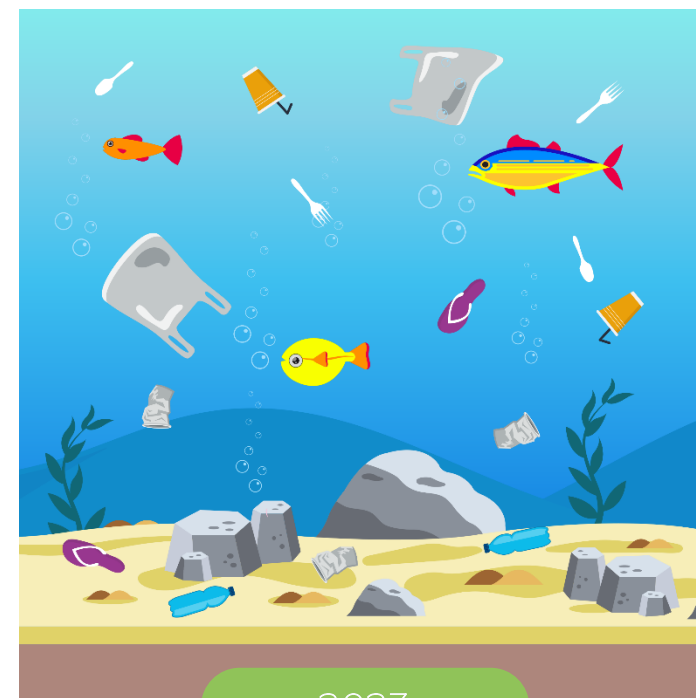
We nemen ten onrechte minder verandering waar omdat we niet weten, of niet nauwkeurig kunnen herinneren, hoe de natuurlijke omgeving er in het verleden uitzag.

1800

1950

2023

EN WAT BETEKEN DAT VOOR MIJ?

ED

REGIO NIEUWS SPORT PLAY PODCAST FEELGOOD PUZZEL

ABONNEREN

INLOGGEN

Mijn Gemeente [Opinie](#) PSV ASML Philips Geld Auto Wonen Gezond Achter de Schermen

▲ Gras op sportvelden die afgelopen zomer niet besproeid werden overleefde de droogte niet. Extreme droogte leidt tot schade aan sportvelden en een grotere kans op blessures. Foto Fons Sluiter © Fons Sluiter

Mening | Klimaatverandering raakt ook sport en dat noopt tot actie; accommodaties klimaat-adaptief maken

INGEZONDEN OPINIE EINDHOVEN - Sporters krijgen steeds meer last van klimaatverandering, accommodaties moeten daarom aangepast worden met bijvoorbeeld opslag van neerslagwater en irrigatie.

Je bent niet (meer) ingelogd

Log in of maak binnen 1 minuut een gratis account aan

DIRECT INLOGGEN

GRATIS ACCOUNT AANMAKEN

NET BINNEN

- 08:00 **PREMIUM** We dachten allemaal heus wel ergere dingen, maar er waren kinderen...
- 16-06 **PREMIUM** Arrogant, een ander woord heb ik niet voor deze wethouder
- 14-06 **PREMIUM** Een timer boven iedere toiletdeur? Nee, dank u
- 14-06 **PREMIUM** Dat heeft die Anton Pieck aardig gedaan, dat kunnen we in Eindhoven...
- 13-06 **PREMIUM** Het zijn duistere tijden, maar gelukkig hebben wij Oranje

BEKIJK MEER ARTIKELEN

ED

OCHTENDUPDATE

10:42

Lees wat er speelt

KANSEN VAN BIODIVERSITEIT VOOR SPORTPARKEN

ECOSYSTEEDIENSTEN OF NATUURLIJK KAPITAAL

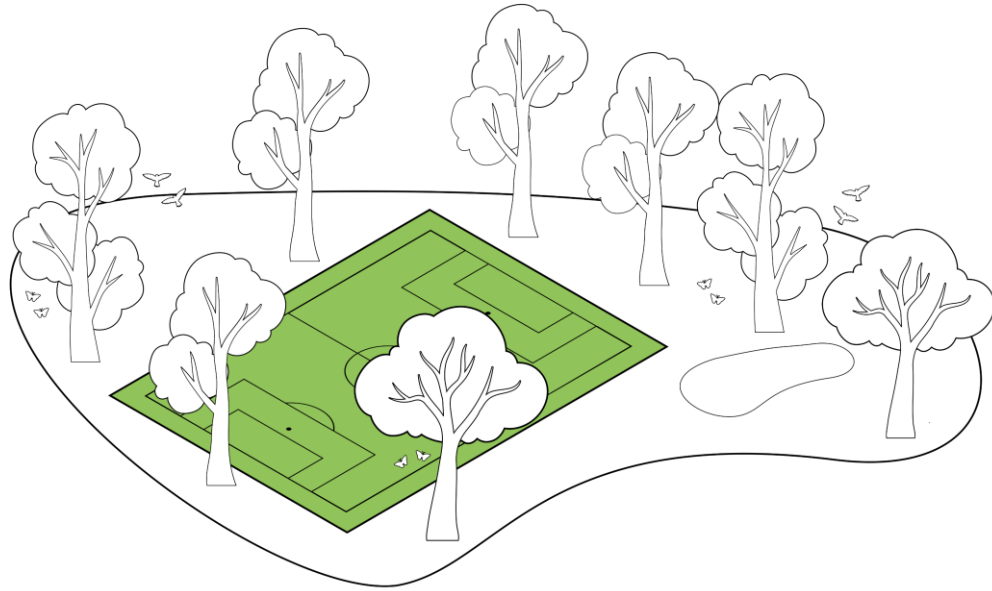
- Verkoeling
- Bodemvruchtbaarheid
- Plaagonderdrukking
- Bestuiving
- Waterberging
- Reinigend vermogen
- etc.

www.pbl.nl

HOE KIJKEN WE NAAR DE WERELD?

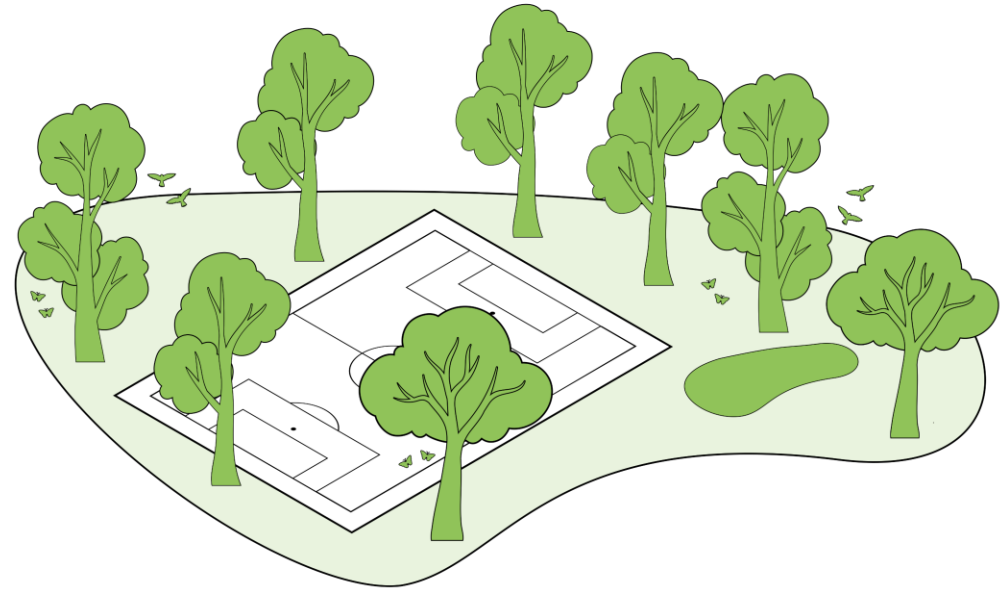

WAT KAN JE DOEN?

Waardeketen

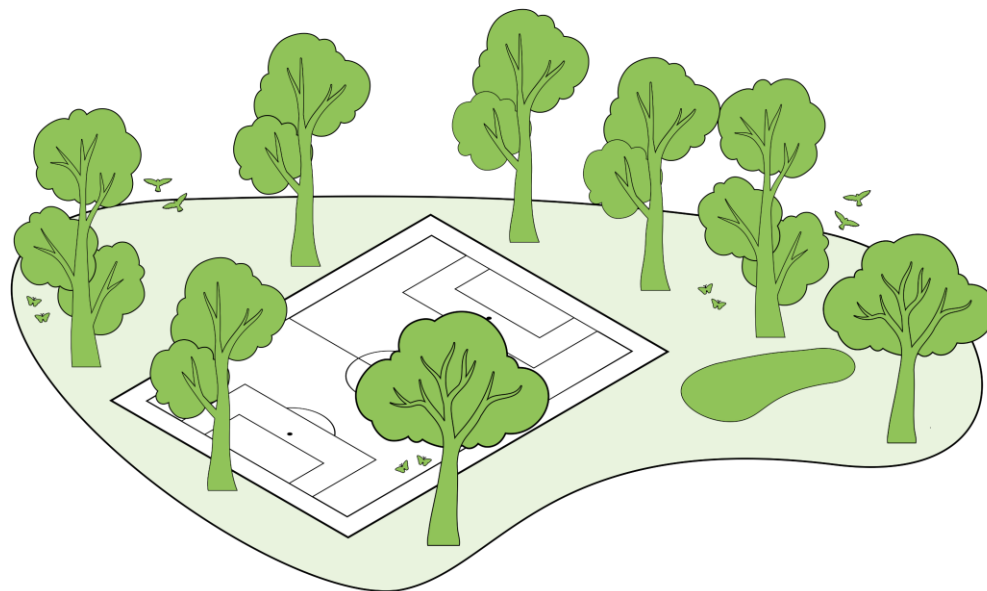
Vermijd en beperk schade van biodiversiteit in de waardeketen.

Sportpark

Stimuleer biodiversiteit op het sportpark.

BIODIVERSITEIT OP HET SPORTPARK

SOORTENONDERZOEK

Onderzoek de aanwezige soorten op en om de bedrijfslocaties. Dit geeft een beeld van aanwezige natuurwaarden en is ook voor medewerkers een erg leuke exercitie.

BRENG NATUURKANSEN IN KAART

Beoordeel de mogelijkheden voor het vergroten van natuurwaarden op en om het terrein.

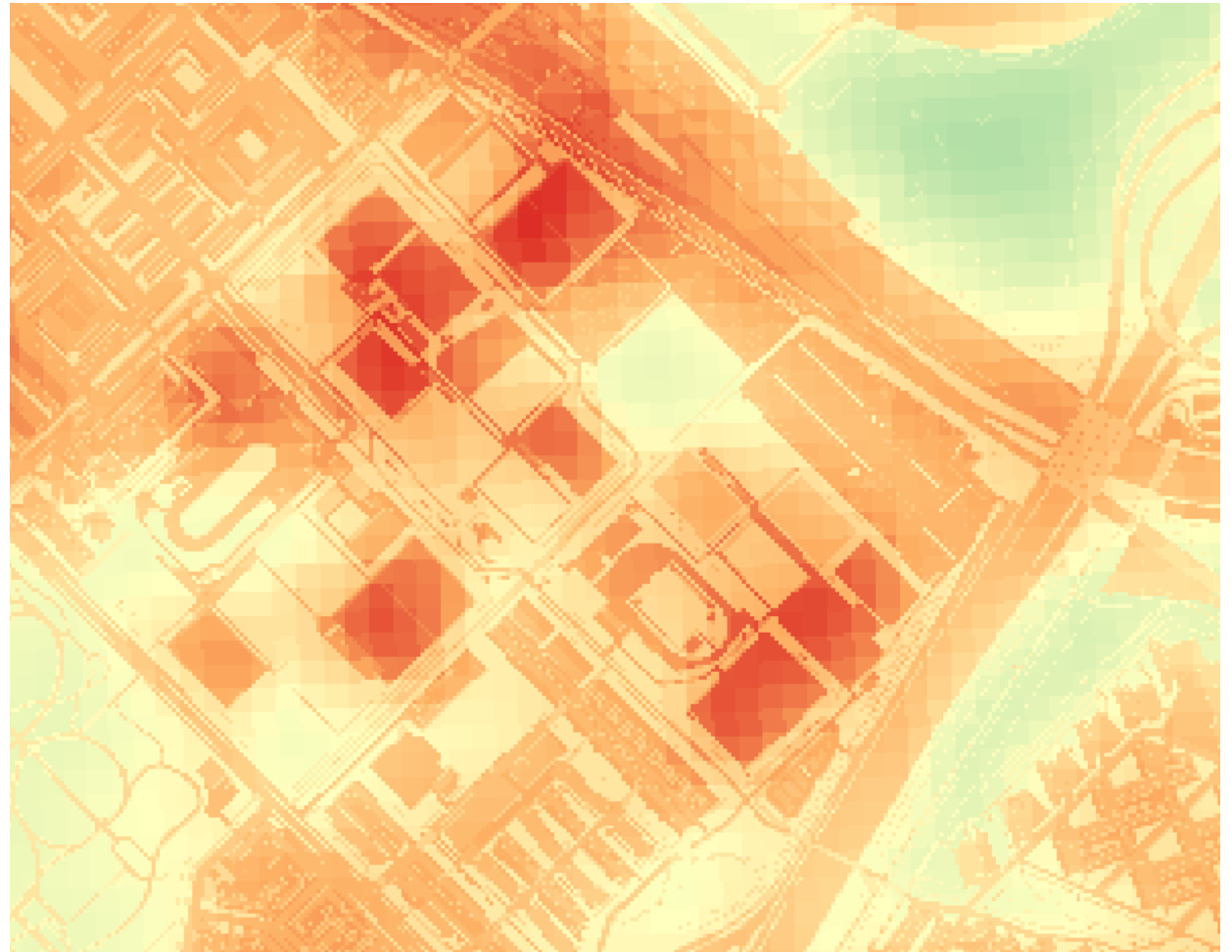

STEL EEN ONTWIKKEL- EN BEHEERPLAN OP

Maak een toekomstbestendig plan voor beheer en inrichting en neem dit ook mee in de onderhoudscontracten met derden.

ECOSYSTEEMDIENST: VERKOELING

- Bomen, struiken, **gras** zorgen voor koeling
- Directe schaduw natuurlijk het meest, maar:
- Houd rekening met de plaatsing ivm schaduw op het veld
- Vervang bomen voor de juiste soorten

ECOSYSTEEMDIENST: WATERBERGING

Veld

- Oppervlakkige afstroming
- Bodemverbetering

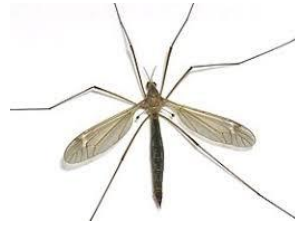
Omgeving

- Bodemverbetering
- Creëer laagtes voor afstroming
- Minimaliseer verharding
- Wadi's / poelen

Parkeerplaats

- Waterdoorlatende (half)verharding
- Aanbrengen borders met vaste planten

ECOSYSTEEMDIENST: PLAAGDIERBESTRIJDING

Edese golfclub

Met 31 kasten bezet door spreeuwen (62 ouderdieren) werden er zo'n 260.000 emelten rond de broedperiode gegeten. (>4000 per spreeuw).

Maak het dus interessant voor de vogels!

- Hang nestkasten op.
- Zorg voor besdragende struiken en beschutting.
- Maak nestkasten met de jeugd (of senioren 😊).
- Schoonmaken nestkasten idem.

ECOSYSTEEMDIENST: PLAAGDIERBESTRIJDING, BESTUIVING

Voorkom een insectenplaag

Wilde peen

+ 9 soorten bijen

kneu, sijs en vink

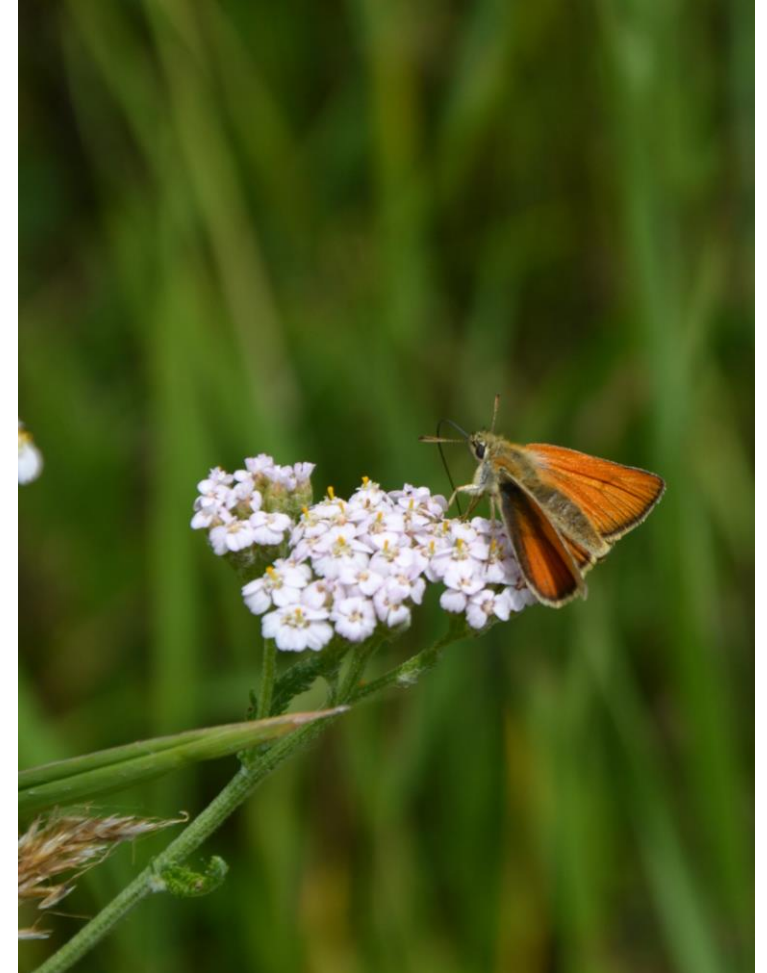
Rozenkever dolkwesp

ECOSYSTEEMDIENST: PLAAGDIERBESTRIJDING, BESTUIVING

Veel soorten bloemen en planten:
van 5 soorten naar 20 soorten per vierkante
meter

Goed maaibeheer in de omgeving van het veld:

- Gericht op diversiteit
- Bloeiperiode in de gaten houden
- Afvoeren maaisel

ECOSYSTEEMDIENST: PLAAGDIERBESTRIJDING, BESTUIVING

Maaibeheer voor soortendiversiteit

Graslandtype	Aantal soorten	Mei	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt
Engels raai-grasland	5 – 20	1		2		2	3
Grassenmix	5 – 20	1				2	
Dominant stadium (bijv. glanshaver, witbol)	10 – 30	1	1			2	
Gras-kruiden-mix	15 – 40		1			2	
Bloemrijk grasland	20 – 50	1	1			2	
Schraalland	> 30						1

De cijfers in de tabel staan voor de 1^e – 2^e of 3^e keer maaien. Dat is afhankelijk van de situatie.

DUURZAAM BEHEER VAN DE SPORTVELDEN

Registratie

Voetbalvereniging
Beukenlaan 15, 6623MA Arnhem

Veld 1

Speelkwaliteit

Clegg-waarde
Merkpunten

1 10.00 2 20.00 3 20.00 4 30.00

5 40.00 6 50.00 7 60.00

Schokabsorptie
Merkpunten

1 70.00 2 80.00 3 85.00 4 90.00

Sportveld eigenaar

Norm status

33% 67%

Onderhoudsindex Veldtoestand

Doelstelling status

Sportcentrum Status Score
1 Bouwvakant Veld 1

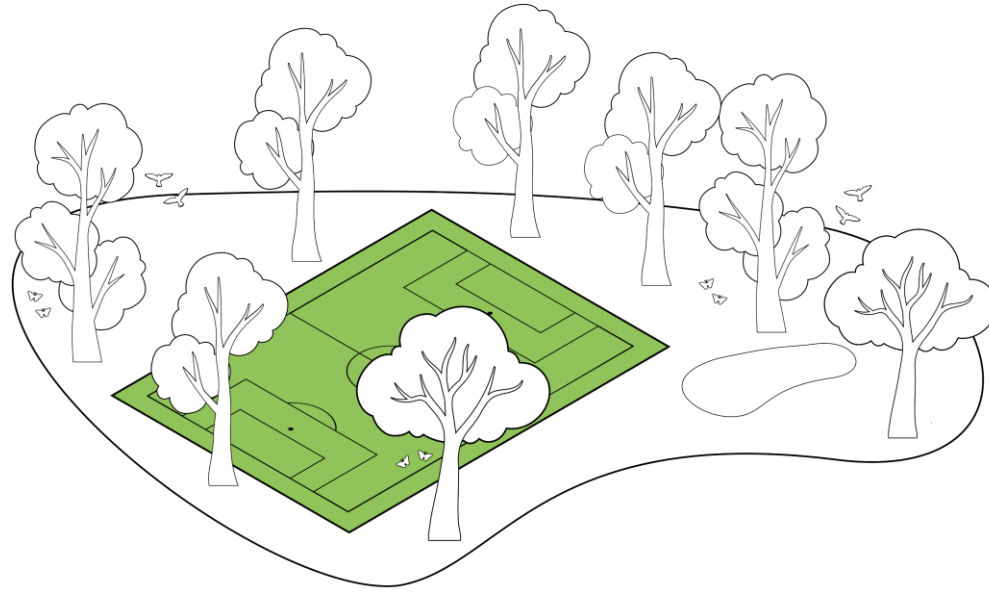
Voetbalvereniging Status Score
1 Speelkwaliteit Veld 1

Onderhoudsveldingen

Onderhoudsmelding	Categorie	Status	Actie
1 Doer is kapot	Onderhoud	🔄	🚩
2 Slechte beplanting	Onderg	🔄	🚩
3 Drankschade	Schade	🔄	🚩
4 Schade aan het veld	Schade	🔄	🚩

Kaart

BIODIVERSITEIT IN DE WAARDEKETEN

VERGROOT BEWUSTWORDING

Leer hoe biodiversiteit verband houdt met uw bedrijf of organisatie en waarom het belangrijk is om nu te handelen over dit onderwerp.

IMPACT & AFHANKELIJKHEID

Identificeer (potentiële) effecten en afhankelijkheden van biodiversiteit in de waardeketen als onderdeel van de dubbele materialiteitsbeoordeling die vereist is voor de CSRD.

TRANSITIEPLAN

Ontwikkel een aanpak om negatieve impact om te buigen naar een positieve bijdrage.

BELANGRIJKSTE AANLEIDINGEN VOOR HET BIODIVERSITEITSVERLIES

1

LAND- EN ZEEGEBRUIK

2

DIRECTE EXPLOITATIE

3

VERVUILING

4

KLIMAATVERANDERING

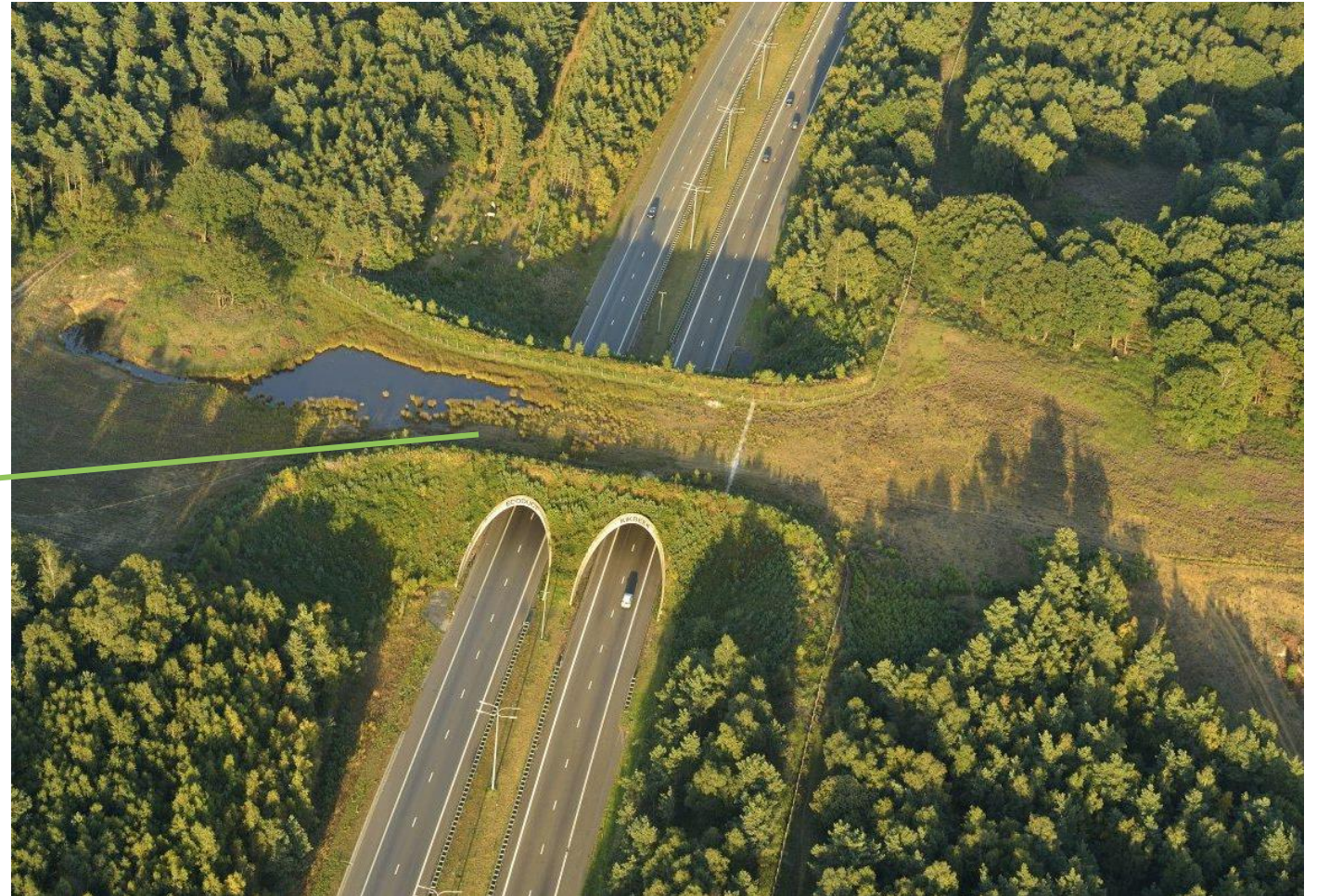
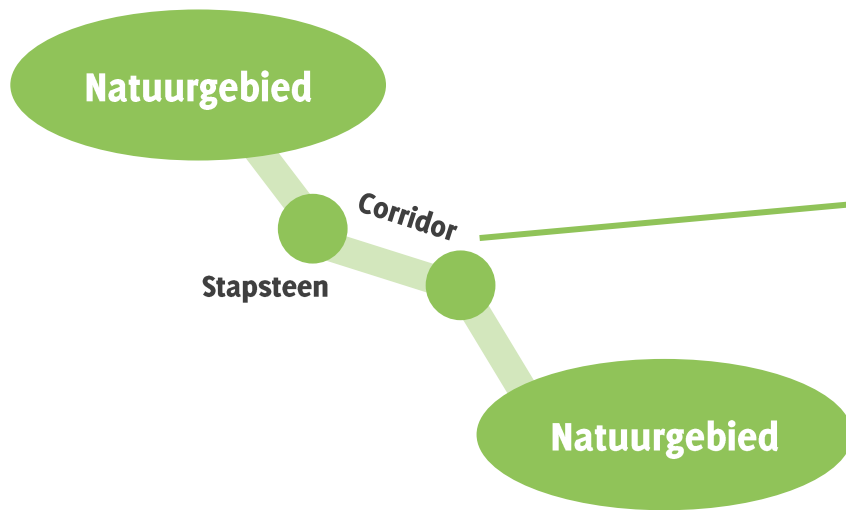
5

**INVASIEVE NIET-INHEEMSE
SOORTEN**

SPORTPARK ALS STAPSTEEN

Dieren en planten hebben een beperkt dispersievermogen.

SPORTIEVE UITDAGING: SPORTPARKEN ALS STAPSTENEN

35.962 hectare sportterrein
in Nederland volgens CBS

Waarvan ca. 20.000 hectare
sportparken = 4x Gemeente
Zeist

**Samen
maken we
Nederland
mooier!**

BIODIVERSITEIT EN SPORTPARKEN

- Ik vind't maar niks**
- Goed haalbaar**
- Doen we al**

**Ik vind't
maar niks**

**Goed
haalbaar**

Inderdaad...

Doen we al

NLadviseurs
Sterke natuur voor iedereen